

CVETINOMIRSKI:

O Belki in Črnki.

(Konec.)

akraljevala je pomlad, prišlo je poletje. Nukov oče je najel drvarje in hodil z njimi vsak dan iz vasi v jatensko hosto, v Komatarjevo globel, kjer so drvarili; sekali in podirali so visoke bukve in hraste, žagali široka debela in napravljali drva; vzdolž po globeli so se kopičile polagoma bele skladovnice.

»Tok! To—ók! To—ó—ók!...« je odmevalo vedno iz globeli po dolini nazdol, donelo je do vasi same.

Brata sta pasla kozi in poslušala iz daljave bobnečo pesem sekir.

»Tudi midva pojdeva enkrat tja gor... Rado-veden sem, kakšna je tista hosta in globel,« je povzel Tonček.

»Pa kozi vzameva tudi s seboj... seveda!« je premislil Hinko.

Drugi dan popoldne sta že stopala obadva, Belko in Črnko pri sebi, za očetom in drvarji preko doline. Pri Šantečevem mlinu so zavili po ozki brvi nad potokom proti gozdu. Pot se je spenjala vedno više in više; temne smreke so šumele skrivnostno na vsaki strani. Ko so dospeli v Komatarjevo globel, sta se Tonček in Hinko na vso moč čudila; prijazen in domač, obenem pa nenavadno strahoten se jima je zazdel ta kraj. Na eni strani je visel strm holm skoro navpik nad globeljo in je bil ves z belimi, režečimi pečinami pokrit, na drugi strani pa se je razprostiral položen breg z drevjem. — »Če bi prišel kdo na vrh onih-le pečin in bi se ozrl dol, bi se mu gotovo zavrtelo v glavi...« je strahoma pomislil Tonček in strmel proti skalovitemu vrhu.

Belka in Črnka sta tekali nekaj časa nemirno semintja po globeli in obirali listje po grmovih, ki jih je bilo povsod vse polno. Časih se je spustil Tonček nalašč v nagel tek, samo da je skakljala Belka za njim in da je zvončkljal pod njenim vratom zvonček.

Nenadoma pa je planila Črnka z brzimi nogami po strmem holmu, po skalah navzgor. Prestrašen je obstal Hinko in gledal za njo.

»Črnka! Črnka!« je kriknil; a glas mu je zastal v grlu; Črnka ga ni poslušala in je brzela lahkotno po pečinah više in više. Hinku se je temnilo pred očmi; zdelo se mu je, kakor da drvi Črnka po visokem,

navpičnem zidu, ki se dviga do neba samega; hipoma je postal strmi holm v njegovih očeh silno velik, tako velik kakor najvišja gora na svetu...

»Nikdar več je ne bom videl! Padla bo in se pobila do smrti!« ga je presunilo, in potokoma so se mu udrle po licih solze.

A postalo je še hujše; tudi Belka jo je usekala v drznih skokih za Črnko po skalovju navkreber.

Obadva, Hinko in Tonček, sta stala kakor okamenela na enem in istem mestu, gledala kvišku in čakala, kaj bo iz tega. Kozi sta drveli bliskoma preko belih, ostro štrlečih pečin, srborito preskakovali široke zaseke in pridrveli naposled v ponosnem teku na vrh holma, kjer sta obstali.

»Zdaj — konec bo...« sta zastokala brata, ko sta stopili kozi prav na rob visokih pečin in se ozirali radovedno podse v globel.

Pa je bil prazen njun strah; vse se je srečno izteklo. Zazvončkljal je zopet Belkin zvonček, kozi sta se zasuknili in krenili drveč s holma navzdol po taisti poti, koder sta bili tekli poprej. Streloma sta priprhali nazaj v globel in sta sopeč obstali.

»O, ti porednica!« je božal Tonček Belko po glavi, in prišel zopet k sapi.

»Kako sem se bal... in brez potrebe...« se je oddahnil tudi Hinko in gladil Črnko po hrbtu.

Še pred mrakom sta se odpravila kar sama, brez očeta in drvarjev iz globeli proti domu; Belka in Črnka sta trobosali zadaj za njima, se pomudili zdajpazdaj pri kakšnem grmu in tekli zopet naprej.

Blizu doma se je Tonček sezul in obesil črevlje Belki na hrbet.

»Glej, Hinko! Kakšen tovor nese moja koza...« se je ozrl na brata in se nasmehnil. »Še zajahal jo bom... bom videl, če me bo nesla...«

Skočil je še sam na Belkin hrbet in se oklenil z nogama njenega života.

Belki se je šibil hrbet od tolike teže; vkljub temu je vendarle nekoliko poskočila in stekla po poti.

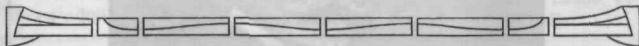
»Hej, to je lepo!« se je veselil Tonček in je jahal ponosno kakor kralj na Belki; v tem trenutku pa je koza močno poskočila in kralj — Tonček se je zvrnil, kakor je bil dolg in širok, s čelom naprej na tla. Vendar se ni nič potolkel in se je hitro pobral s tal.

Doma sta spravila kozi v hlevček, zvečer pa je prišla Vilka, da je molzla Belko; zakaj Črnko je ustrahovala pri molži še mati komaj.

Do pozne jeseni sta gonila Tonček in Hinko kozi na pašo v trebež; do pozne jeseni je bilo zato tudi vse polno življenja pri Nukovih. Pod zimo pa se je zgodilo nekaj takega, kar mladima bratoma še v sanjah ni prišlo nikdar na misel. Z medlim bleskom je svutilo tiste dni solnce, nad dolino so se vlačile lene, sive megle; in nekega takega pustega dne je prišel k Nukovim mlad, čokat in zavaljan fant, gozdarjev sin Jože,

in je govoril z očetom v veži. Obadva sta šla potem v hlevček; Jože je ogledoval kozi, zrl mrko v tla in žvenčkljal z denarjem v žepu. Kmalu potem je Jože odšel. Prišel pa je zopet naslednji dan popoldne, segel globoko v žep in odštel mrmraje očetu kupček denarja. Nato je privezal kozi na dolgo vrv in ju je odgnal iz hlevčka...

Brata in sestra so šli pod jablano pred hišo in gledali; po cesti skozi dolino je gnal gozdarjev Jože Belko in Črnko, ki sta zdajpazdaj žalostno zameketali; in takrat so se orosile oči vsem trem in zajokali so glasno vsi trije, Tonček in Hinko in Vilka...

JAKOB DIMNIK:

Veliki admiral Anton Haus.

Veliki admiral Anton Haus je najvišji poveljnik avstrijske mornarice, znamenit velmož, ki si je vedel pridobiti častno ime v domačiji in v tujini, avstrijski mornarici pa ugled in slavo vsega sveta. Podoben je junaku Tegethofu, vljuden in plemenit, pri tem pa odkrit in velik v stremljenju po veliki in mogočni Avstriji. Njegovo ime je bilo že v mirnih časih visoko cenjeno doma in v inozemstvu; odkar je izruhnila vojna z Italijo, slovi pa po vsem svetu. Poglavitna velikost in spretnost njegova je pa v vodstvu. To je dokazal že v miru, posebno pa še v sedanji svetovni vojni. Sovražnik se vsega prej nadeja kot tega, kar ukrene Haus. To se je pokazalo takoj ob pričetku vojne. Lahki so sklepali po naših mirovnih vajah, da se jih bomo nemudoma lotili z vso silo, in so se zato nako-pičili, ojačeni s Francozi, z vso mornarico na jugu. Haus pa je porazdelil mornarico ob vsej 600 km dolgi laški obali, se prikazal nenadoma skoro povsod hkrati in razbil vsa najvažnejša križišča laške železnice ob vzhodni obali. Pa tudi nenavaden osebni pogum pokaže Haus ob vsaki priliki. Zato pa vlada v naši mornarici neomajano zaupanje v njenega poveljnika. Vsak njegov ukaz že pomeni zmago. Ljubezen in spoštovanje, ki ju uživa, predvsem brezmejno zaupanje vanj, je dalo doseči smoter, ki si ga je bil odločil, namreč da ohrani čiste sovražnika domače obali.

Za velike zasluge, ki si jih je pridobil Haus za našo mornarico in posebe še za Avstrijo, ga je presvetli cesar večkrat odlikoval, tako n. pr. z redom železne krone III. vrste, z viteškim križcem Leopoldovega reda in z zvezdo k velikemu križu Franc-Jozefovega reda. Za veliki in doseženi smoter, da je ohranil čiste sovražnika domače obali, ga je pa presvetli cesar v zahvalo imenoval za velikega admiral — dosto-